

Plan i program: Frilensing

Ključni koncepti

- Otkrivanje svojih interesovanja,
- Pratiti svoje instinkte,
- Razumevanje neograničenih mogućnosti resursa u savremenom svetu i posedovanje resursa na nivou na kojem ih možemo koristiti i savladati,
- Plasirati se na tržište,

Kombinovanje frilensinga i preduzetništva. Frilenser je nezavisni radnik koji zarađuje po ugovoru ili po zadatku, obično za kratkoročni rad. Prednosti frilensinga uključuju slobodu rada od kuće, fleksibilan raspored rada i bolju ravnotežu između posla i života. Preduzetništvo je čin pokretanja i vođenja sopstvenog posla ili tendencija da želite da budete kreativni i da radite za sebe. Primer preduzetništva je osoba koja vodi sopstveni posao.

Ključne veštine

- Rad i komunikacija sa klijentima,
- Razumevanje želja i potreba klijenata,
- Neprekidno učenje kroz rad,
- Izgradnja sopstvenog brenda i samopromocije na tržištu,
- Plasiranje svojih usluga na tržište,
- Pronalaženje tržišne niše, i
- Utvrđivanje ponude učesnika kao budućih frilensera.

Kao frilenseri, polaznici ovog kursa možda neće imati klasičnog šefa. Ipak, moramo shvatiti da je svaki klijent šef i da je održavanje profesionalnih granica i zadovoljavanje potreba klijenta od najveće važnosti. Lično brendiranje ili samobrendiranje je svestan napor sa namerom da stvori i utiče na percepciju pojedinca u javnosti pozicionirajući ih kao autoritet u svojoj industriji, podižući kredibilitet i razlikujući se od konkurencije, kako bi na kraju unapredili svoju karijeru, povećali svoj krug uticaja i imaju značajniji uticaj.

Vremenski okvir

Kurs će trajati ukupno devet sati tri dana zaredom, uključujući interaktivni razgovor, grupni rad i vežbe pomoću principa igranja uloga. Ovo je optimalno vreme potrebno za obradu materijala i osnovnu obuku. Dodatni detalji vezani za vreme održavanja opisani su u rasporedu.

Potrebne meke veštine

Ovo su meke veštine neophodne za pohađanje obuke:

- **Radna etika i profesionalan stav,**
- **Komunikacione veštine,**
- **Upravljanje vremenom,**
- **Emocionalna inteligencija, i**
- **Niz drugih srodnih ličnih atributa.**

Svi su oni ključni za uspeh u karijeri. Osim toga, rešavanje problema, delegiranje, motivisanje i izgradnja tima će biti olakšana ukoliko učesnici već poseduju meke veštine.

Saradnja i kritičko mišljenje

Kritičko mišljenje, saradnja, komunikacija i kreativnost neophodni su za uspešnu karijeru. Osim toga, međuljudska interakcija i pristup zajednici su vitalni u onoj meri u kojoj se osoba oseća dovoljno slobodno da ih poseduje i koristi. Zato će predavač pomoći polaznicima koji pohađaju kurs da se oslobode i iskoriste sposobnosti koje poseduju.

Učesnici će biti naučeni da uključe aktivan način razmišljanja kao budući frilenseri i postanu svesni svog okruženja i potreba klijenata. Kao frilenseri, naučiće i kako da sarađuju i grade svoju mreže. Komunikacija sa različitim ljudima otvoriće im nove ideje, pomažući im da se vrate svojim planovima, prilagode ih i promene po potrebi.

Tehnologija

Tokom kursa će se koristiti jednostavni alati koji su danas dostupni svima, kao i pametni telefoni sa aplikacijama društvenih mreža, Upwork, LinkedIn i druge platforme društvenih medija za samopromociju.

Za bolje iskustvo u učenju, učesnici mogu poneti sa sobom računare, ali to nije preduslov.

Metodologija treninga

Stil podučavanja predavača se naziva 'ghost teaching'. Opšta ideja je sledeća: predavač je tu, ali sve vode učesnici uz podršku predavača. Predavač nije i ne bi trebao biti u centru pažnje. Iako kurs vodi stručni predavač, učesnici imaju mogućnost da prekinu predavača i zatraže pojašnjenje u bilo kom trenutku.

Otvoreni razgovor i aktivno učešće

Kurs je planiran tako da sa jedne strane zahteva individualni rad, dok sa druge podstiče razgovor i interakciju kod objašnjavanja konkretnog rada.

Sesije su osmišljene da podstaknu aktivno učešće i vršnjačku saradnju, pored mentorstva od strane predavača. Donošenje odluka na osnovu informacija je jedan od ključnih razloga zašto je grafički dizajn transformisao industriju reklamiranja.

Otvoreni razgovor se odnosi na vrstu vođenja razgovora koji podstiče učenje i motiviše. Vulf, Krosen i Resnik (Wolf, Crossen, and Resnick (2006)) opisuju tri aspekta kod otvorenog razgovora:

1. **Odgovornost prema ostalim učesnicima**
2. **Odgovornost za znanje koje se zasniva na tačnim informacijama**
3. **Odgovornost prema rigoroznom razmišljanju.**

Procena učenja kod učesnika

Trener će na osnovu polazne odrednice saznati o očekivanjima učenika i proceniti njihovo iskustvo u meri ukoliko je to moguće. Druga evaluacija će se obaviti pred kraj kursa kako bi se vidjelo da li su ispunjena očekivanja i stečeno znanje.

Sama predavanja su vrlo otvorena i biće puno komunikacije između predavača i učesnika, kao i među samim učesnicima. Stoga će predavač uvek imati vremena za pitanja i odgovore, nakon čega ćemo stvoriti okvirnu predstavu o tome koliko su ga dobro razumeli. Pred kraj kursa održaće se sesija gde će učesnici imati priliku da postavljaju pitanja i dobiju odgovore na konkretna pitanja kao i usmeravanje na dodatne resurse.

Autentični zadaci i intezivni program učenja pomoću priloženih materijala sastavni su deo kursa. Izvršavanje brojnih autentičnih zadataka biće podstaknuto uz pomoć scenarija iz svakodnevnice.

Autentični zadaci zahtevaju od učesnika da koriste strategije, znanja i veštine naučene tokom izvršavanja zadataka koristeći se stvarnim primerima koje osoba treba da obavi u svom profesionalnom ili privatnom životu.

Poteškoće u učenju

Kurs je usredsređen na studente. Dakle, program će biti prilagođen na osnovu njihovih potreba. Da bi se rešili problemi u toku učenja, razumevanje energije grupe je od suštinskog značaja kako bi se trener mogao prilagoditi na najbolji mogući način i kako bi bio siguran da su srećni i uspešno uključeni u celokupni proces ove obuke.

Ukoliko se pokaže da polaznici ne usvajaju znanja i veštine prezentovane tokom kursa, dobiće individualna uputstva i materijal koji bi im trebao pomoći da bolje razumeju gradivo. Osim toga, trener će biti dostupan u svakom trenutku po završetku kursa putem e-pošte i društvenih mreža.

U takvim situacijama kada se pojave poteškoće pri učenju, predavač će polazniku proslediti dodatni materijal koji bi mu mogao biti od koristi. Tokom predavanja, predavač će nastojati da osigura da student dovoljno dobro razume lekciju.

Biće uvedene sve potrebne mere i podrška radi rešavanja svih problema koji mogu nastati tokom sprovođenja kursa, kako bi se obezbedilo iskustvo nesmetanog usvajanja korisnog znanja i veština.

Optimalan prostor za učenje

Prostorija dovoljno velika da smesti sve učesnike u fizički prostor za kretanje i rad u grupama po potrebi. Takođe, neophodna je stabilna internet veza i pametni telefoni. Po potrebi, učesnici će preduzeti preventivne zdravstvene mere, uključujući maske, rukavice i dezinfekciona sredstva.

Predavanja će biti održana u prostorijama Centra za inovacije u Mitrovici. Međutim, u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije, kurs se takođe može sprovesti putem internet platformi poput Zoom-a, Microsoft Team, Google Meet platformi i sl.

Povratne informacije predavača

Nastavak komunikacije je najvažniji za ovu vrstu grupe. Međutim, učenje tu ne prestaje. Zahvaljujući društvenim medijima, predavač i učesnici će kreirati grupu i podeliti svoje znanje tokom procesa čak i nakon završetka kursa kada učenici krenu sa praktičnim radom dok isprobavaju nove stvari. Takođe, učesnici mogu da razmene povratne informacije i svoje priče o uspehu.

Učesnici će dobiti priliku da dobiju povratne informacije i biće pažljivo podučeni i mentorisani tokom trajanja kursa. Predavač će naglasiti svim učesnicima da ova obuka ne završava proces učenja o datoj temi. Predavač će uvek biti dostupan za sva pitanja, bez obzira koliko je vremena prošlo od završetka kursa.

Na taj način ćemo obezbediti da odgovarajuće povratne informacije nastavnika i učenika unaprede put učenja čak i nakon završetka obuke.

Procena znanja i veština učesnika

Predavač će sprovesti opštu anketu na temu razvoja brenda, marketinga i prodaje, grafičkog dizajna i kreiranja sadržaja i upravljanja društvenim medijima u vezi sa frilenserima i preduzetništvom.

Na taj način predavač će imati bolji uvid u veštine i znanja stečena tokom ovog trodnevnog kursa.

Tržište rada

Jedna od najvećih prednosti današnjice je prilika da postanete frilenser. Buđenje preduzetničkog duha od malih nogu prilika je da se, između ostalog, nauče osnovne veštine poput timskog rada, umrežavanja, rešavanja problema, kritičkog mišljenja, inovativnosti, samodiscipline.

Sve ovo ne bi bilo moguće ako neko nije otvoren za razumevanje potreba svoje zajednice i okoline.

Za 25 godina nestaće 47% poslova i zanimanja. Ostaje nam nada da ćemo pronaći načine da ih zamienimo novim zanimanjima na najbolji mogući način koji bi podjednako poboljšao živote ljudi. Ovaj set treninga samo je jedan od načina da odgovorite na ovaj rastući trend nestajanja poslova i zanimanja.

Trener

Besnik Leka ima preko 17 godina iskustva u neprofitnim organizacijama, razvoju mladih, različitost i inkluziji, liderstvu i karijernoj orijentaciji. Završio je master studije sociologije na Univerzitetu u Prištini i poseduje sertifikat na temu ženskih i rodni studija na Dartmaut koledžu.

Leka je bio član odbora MenEngage Europe i član odbora Mreže žena Kosova, YMCA i Udruženja novinara Kosova. Besnik je vlasnik i tvorac, izvršni direktor LEKA-LAMPS, izvršni direktor multimedijalne kompanije CEREBRUM. Takođe, radi i kao frilenser i trener za privatne kompanije i lokalne i međunarodne organizacije.